

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
URAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Kje je pričetek zla.

Novi proračun je potisnil na prvo mesto vprašanje davčne enakosti in po skoraj desetih letih smo vendar prišli tako daleč, da spoznavajo tudi v Beogradu, da na temelju davčne neenakosti ni mogoč napredek države. Ta je mogoč le na temelju enakopravnosti, ker le tako bodo vsi državljani smatrali državo res za svojo državo.

V zvezi z vprašanjem neenakosti pa se je pojavilo tudi vprašanje, kdo je kriv, da je do te neenakosti prišlo. In kakor je že pri nas v navadi, se končuje debata s tem, da pravijo liberalci, da so neenakosti krivi klerikalci, klerikalci pa govore baš nasprotno. Resnica pa je čisto druga in mislimo, da jo je najbolj zadel tisti, ki je odkrito priznal, da smo jo krivi vsi, Slovenci, Srbi in Hrvati, klerikalci in liberalci, prečani in Srbijanci. Nismo poznali položaja, ko smo prišli skupaj, nismo poznali ne sebe ne druge in zato so se delale na vse strani same napake.

Da je nastala Jugoslavija, so pripomogli vsi trije narodi. In samo z voljo vseh teh je nastala in se ohranila Jugoslavija in samo z voljo in sodelovanjem vseh treh bo mogla res napredovati. Tako ob postanku Jugoslavije pa niso vsi dali enako pozitivne elemente. Srbi so dali takoj vojsko in državno misel, a dali so tudi ugled in diplomacijo. Vojska je dala ono najpotrebnejše, da je zajamčila notranji mir in državno avtoriteto, velike vojne zasluge Srbije pa so dale naši državni tako veliko moralno silo pred svetom, da je samo ta zadostovala za obrambo naših mej. Ti elementi Srbije so učinkovali takoj in bili najmočnejši in zato je bilo naravno, da je pripadla vodilna vloga Srbom.

Dolžnost nas Slovencev pa je bila, da damo naši državi one elemente, ki so potrebni, da postane Jugoslavija moderna in demokratična država. Imeli smo vso možnost, da to damo in to se je tudi od nas pričakovalo, a mi tega nismo storili, ker se nismo zavedali svoje pozicije, ker nismo bili svobodni ljudje.

Mesto, da bi bili oni elementi, ki neusmiljeno vztrajajo na tem, da se moderni principi uveljavijo, da se neha z balkanskimi metodami, da prodre Evropa na Balkan, smo podlegli sami balkanskim metodam. Mesto, da bi nastopili v Beogradu kot ena celota, smo nastopili tu kot liberalci in klerikalci. Mesto, da bi drug drugega podpirali, je del Slovencev nastopal tako, kakor da bi Srbi samo zato zmagali, da bi sedaj preganjali po Sloveniji klerikalce. Mesto, da bi pomagali delati red po vsej državi in da bi bili tisti neizprosni sodniki, pred katerimi bi se morala vsaka korupcija ustaviti, je prevzel del Slovencev vlogo političnih žandarjev, da bi dobil zato pravico iziti iz raznih afer nekažnovan. In ne samo to. Za politično modrost izredne ženialnosti so smatrali nekateri Slovenci, če so dan na dan ponatiskovali, kar je med vojno napisal kak slovenski list proti Srbom. Mesto, da bi vsi skrbeli za čim večji ugled slovenskega imena po državi, so smatrali nekateri, da store junaško dejanje ko Slovence denuncirajo.

In enkrat na napačni poti, je bila napaka vedno težja, dokler nismo prišli v negacijo slovenstva samega. Tedaj je bil položen temelj neenakopravnosti, tedaj je nastalo vse drugo gorje, ki se ga bomo komaj rešili.

Lep in dober sloves je imelo slovensko ime ob nastanku Jugoslavije. Slovenci sami pa smo ga povaljali po blatu. In danes bi se čudili, če smo potem zaigrali svoj kredit v Beogradu, če se Beograd

Seja finančnega odbora.

Beograd, 23. dec. Včeraj popoldne je finančni odbor nadaljeval svoje delo. Na dnevnem redu je bila odobritev porabe presežkov pri dohodkih državnih podjetij. Minister za šume in rupe Miović je utemeljeval potrebo, da se za državne rudnike dovoli uporaba presežkov pri dohodkih za izdatke. V tej smeri se prosi odobrenje za znesek 38 in pol milijona Din. Odobrenje tega kredita je potrebno, da se more prihodnji mesec delavcem izplačati plača.

Dr. Žerjav izjavlja, da se strinja s to zahtevo ministra. Hkrati pa ugotavlja, da je bil letošnji proračun za te namene fiktiven. Prav tako pa bo fiktiven tudi prihodnji proračun, in sicer za 60 milijonov Din, ker je izdelan na osnovi starega proračuna.

Andra Radović in dr. Šečerov zahtevata pojasnilo, ali je res za 30 milijonov Din več dohodkov.

Minister Miović zatrjuje, da je res toliko presežka, in dokazuje, kako je ta presežek nastal. Z večino glasov je bil nato odobren predlog ministra za šume in rudnike, da se sme ta presežek porabiti. S tem je bila seja zaključena. Prihodnja seja je bila napovedana za 29. t. m. Na dnevnem redu te seje je bil prvotno proračun ministrstva za prosveto. Ker pa je prosvetni minister izjavil, da mora iti ta dan v Novi Sad na proslavo stoletnice Matice Srbske, je bil postavljen na dnevni red proračun ministra za vere.

Jadranska straža vznemirja Kvirinal in Vatikan.

Beograd, 23. apr. Za naše odnose z Italijo je jako zanimivo, da Italija kar najskrbneje spremlja vsak pokret našega narodnega življenja. Tako je na primer kongres naše Jadranske Straže, ki se je v začetku novembra vršil v Splitu, vznemiril zastopnike Vatikana in Kvirinala v Beogradu.

Italijansko poslanstvo je poslalo iz Beograda zelo izčrpno poročilo v Rim o poteku kongresa Jadranske Straže. Posebno se je to poročilo bavilo z resolucijo kongresa, s katero je Jadranska Straža pristopila kot član k Naro. Odbrani. Kakor izgleda, pripisuje italijanska diplomacija temu dejstvu mnogo večjo važnost, kakor pa jo stvar v resnici ima, kajti v koncentraciji naših narodnih udruženj vidi Italija vedno nekaj, kar ni v skladu z njenimi interesi.

Prav tako smo dognali, da se je tudi papeška nuncijatura v Beogradu pokazala silno vznemirjena zaradi govora bivšega ministra dona Juraja Biankini-

ja, ki je na kongresu Jadranske Straže kritiziral denunciacijo milanskega kardinala na zasedanju jadranskega kongresa irendističnih italijanskih društev v Milanu. Čeprav se ve, da je bila argumentacija dona Biankinija popolnoma politične narave in njegova polemika samo odgovor na politične izpade milanskega kardinala, je bila vendar vsa vsebina govora v neki meri apologija katoliške cerkve. Navzlic temu se je beograjskemu nunciju Pelegrinetti ju zdelo potrebno, da zaradi tega vprašanja vloži pri nas na merodajnem mestu poseben protest.

Izgleda, da bo Biankini kot katoliški duhovnik poklican na odgovor zaradi svojega govora v Splitu.

Vsa ta dejstva pa se pri nas ugotavljajo mirno in hladnokrvno. Videlo pa se je že nekajkrat, da gresta v političnih vprašanjih Vatikan in Kvirinal vzporedno.

KRALJ V OSIJEKU.

Beograd, 23. dec. Včeraj je z dvornim vlakom prispel v Osijek Nj. Vel. kralj. Vlak je stal na Gornjegrajskem kolodvoru in se je zamudil tam 10 minut, potem pa je nadaljeval pot proti Belju, kjer bo velik lov. Kralja so na kolodvoru v Osijeku pozdravili zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Kralj ostane na lovu nekaj dni. Z njim je tudi njegov osebni zdravnik dr. Koen, general Jaša Damjanović in veliki župan somborske oblasti Predrag Lukić. Lov je organiziran na divje svinje v rajonu 20 km in sicer ob mrazu —20°. Lov je bil že dozdej obilen.

VUKIČEVIĆ NA DVORU.

Beograd, 23. dec. Včeraj opoldne je bil predsednik vlade Vukičević na dvoru. Mudil se je v maršalatu dvora.

PLENARNA SEJA NARODNE BANKE.

Beograd, 23. dec. Pod predsedstvom Ljube Srečkovića se je vršila plenarna seja upravnega odbora. Prečitana so bila najprej poročila s statističnimi podat-

ni oziral na naše pritožbe, ko je pa Beograd vedel, da je Slovenija zaradi par umazanih afer nezmogla za odpor.

Ne bi vsega tega rekrimirali, če ne bi bila žalostna resnica, da še danes nismo prišli iz te žalostne dobe in da se še danes nismo čisto iztreznili. In kar je glavno: da še danes nima javnost te moralne sile, da bi likvidirala vse one afere, ki še vedno čakajo na razčiščenje in obračunala z onimi špekulanti in dobičkarji, ki so zaigrali slovenski ugled. In v tej nemoči je višek zla.

ki o obtoku novčanic in o stanju kovinske podlage. To poročilo je bilo sprejeto brez debate. Nato je ravnatelj Novaković poročal o svojem potovanju v Paris in o stanju del za zgradbo nove tiskarne za bankovce in nove kovnice za denar. Prečitano je bilo poročilo o čistem dobičku banke za to leto. — Narodna banka bo razdelila dividendo po 400 dinarjev od delnice.

MRAZ SE NI POVSOD ODNEHAL.

Budimpešta, 23. dec. Na Madjarskem je zavladala vprav sibirski zima. V Nagy Batany je padla temperatura na —31°, na češkoslovaški meji pa kaže toplomer —30°. Po vesteh z Dunaja imajo v Kovnu —26° mraza, v Lvovu —17° in v Varšavi —12°.

NAŠ SPORAZUM Z ANGLIJO O PLAČILU VOJNIH DOLGOV REGISTRIRAN PRI ZVEZI NARODOV.

Zeneva, 23. dec. Tajništvo Zveze narodov je prejelo v registracijo več sporazumov in konvencij, ki jih je sklenila Anglija z različnimi državami. Med temi je tudi sporazum, ki ga je sklenila z Anglijo naša država dne 9. avgusta v Londonu glede ureditve naših vojnih dolgov v Angliji.

ALBANSKI ZUNANJI MINISTER ODOTOVAL V RIM.

Tirana, 23. dec. Zunanji minister Vri- oni je včeraj odpotoval v Rim, kjer se bodo izmenjale ratifikacijske listine glede zvezne pogodbe, ki je bila podpisana 2. novembra v Tirani. Iz Rima bo Vri- oni odpotoval v Pariz. V inozemstvu ostane dva meseca.

Coolidge časti naša mornarici.

NAŠI VRLI MORNARJI REŠILI AMERIŠKO POSADKO.

Beograd, 23. dec. Pred nekaj dnevi je naš parnik Idobran rešil moštvo neke ameriške ladje, ki je dobila luknjo in se začela potapljati. Naše moštvo je prišlo zadnji trenotek. Samo z večjim in vztrajnim delom mu je uspelo, da je nudilo pomoč ameriškim mornarjem. Vsa ameriška javnost se izraža pohvalno o hrabrosti našega moštva. Predsednik Coolidge je našim mornarjem izrazil čestitke in hoče v znak priznanja razdeliti veliko število daril. Ameriški poslanik v Beogradu Prince je obvestil našega zunanjega ministra o želji, predsednika Coolidgea in me naznanil, da se bo na ameriškem poslanstvu priredila svečanost. Ob tej priliki bodo našim mornarjem razdeljene nagrade. Naš minister je pristal na predlog ameriškega poslanika.

ZADNJI POSKUSI ZA REŠITEV SESTORICE S PODMORNICE S 4.

Newyork, 23. dec. Ker so iz podmornice S 4 tudi po noči še prihajala znamenja, sta se nemški inženjer Wiesner in mornariški kapetan Gröschl odločila, da bosta tudi ona poskusila rešiti moštvo. Oba sta zdaj v Newyorku. Poskušati hočeta zvrziti v podmornico luknjo in spu- stiti vanjo zrak in gorkoto. Zaradi tega poskusa se je zopet vzbudila nada, da bo mogoče rešiti šest ljudi, če so še živi. Ob treh zjutraj so se še slišala znamenja življenja iz podmornice. Ob 5. pa se zaradi pomanjkanja kisika iz notranjosti ni nič več čulo. Zato mislijo, da morajo biti vsi mrtvi.

NAŠA DRŽAVA DOBI 100 MILIJONOV DOLARJEV POSOJILA.

Beograd, 23. dec. Kakor se izve z zanesljive strani, so izgledi za zaključitev inozemskega posojila za našo državo sedaj, ko se naš finančni minister Marković nahaja v Parizu, jako povoljni. To investicijsko posojilo, za katero se vodi sedaj pogajanja, bo najeto v višini 100 milijonov dolarjev. Posojilo bi se imelo emitirati v Londonu, dala pa bi ga New York Change Corporation. Emisija bi se izvršila v Londonu zato, ker je zadnji čas tam prav ugoden denarni trg. Pogoji za to posojilo pa bi bili, kakor se doznava, nekaj neugodnejši, kakor pri Blairrovem posojilu. To posojilo sta prijavljala že upravnik Državne hipotekarne banke Gjuričić in naš londonski poslanik Gjurić, ki sta sedaj oba v zvezi s finančnim ministrom Markovićem. Novo posojilo bi se porabilo za melioracijska dela in za materialno izboljšanje Južne Srbije.

MARKOV SEŠTAVI NOVO BOLGARSKO VLADO?

Budimpešta, 23. dec. Iz krogov bolgarske kolonije se doznava, da bo v Sofiji v najkrajšem času sestavljena vlada pod vodstvom opozicijskega Markova. Po došlih vesteh je kralj Boris že začel s konzultiranjem. Sprejel je v avdicni predsednika vlade Ljapčeva, takoj za njim pa Markova. Zadnja konferenca je trajala nenavadno dolgo.

V VOJVODINI VEČ LJUDI ZMRZNILO.

Beograd, 23. dec. Zaradi vremenskih neprilik je direkcija rečne plovbe včeraj ustavila ves promet na reka. V vsej Vojvodini vlada ta zima, kakor je še ne pomnijo. V Novem Sadu je bilo včeraj —26°, v Subotici pa —25°. V Vojvodini so našli več oseb zmrznjenih. Vrhunec je dosegla zima tudi v Slavoniji, kjer je v Osijeku kazal toplomer —20°.

lagal nobene važnosti ter je odšel v svojo sobo.

Ko je prišel zjutraj rano pek, mu je moral odpreti inženjer, ker se dekleta na njegovo trkanje niso odzvala. Isto se je ponovilo, ko je prinesla mlekarica mleko. Ko je prišla pozneje kuharica njegove sestre in je moral iti inženjer tretjič odpirat, se mu je zdelo stvar sumljiva, vsled česar se je podal v družbi kuharice v sobo služkinj. Pri vstopu jima je udaril v nos močan duh po plinu. Takoj nato sta opazila, da sta ležala Anica in Barica mrtvi v posteljah. Na mizi je ležalo poslovično pismo Marice, naslovljeno na nekoga šoferja in listek z naslovom Baričine sestre.

Poklicana policijska komisija je ugotovila, da sta se dekleti zastrupili s plinom. Podrobnosti še niso ugotovljene.

Poročevalec »Novosti« je intervjuval mladeniča, s katerima sta se dekleti po telefonu razgovarjali: šoferja Dragotina Novosela in slugo Ivana Fakina. Šofer Novosel je dejal, da ne ve, kaj je bilo Marici, češ da ga je klicala na dan po pet do šestkrat, v zadnjem času pa kar vsake pol ure k telefonu. Tako da ji je končno, boječ se, da bi utegnil, če bo hodil še nadalje tako pogosto v sobo svojega šefa telefonirat, izgubiti službo, dejal, da naj s telefoniranjem neha ter da ne mara imeti z njo nikakih ljubavnih zvez. Fakin pa je izjavil, da ne veruje, da bi bila izvršila Barica radi njega samomor, češ bila sta ugolj znanca in čudno bi se mu zdelo, če bi bila smatrala ona to znanstvo takoj za ljubezen.

IZSELJENISKA KOLONIJA V ARGENTINI

Po informacijah konzula republike Argentine v Zagrebu je ustanovila skupina železniških podjetij v Argentini posebno Udruženje za naseljevanje in eksploatacijo zemlje v provinci Sata Fr. Udruženje se imenuje »Consortio Ferrovioario de Colonizaciones«. Udruženje, ki je pod kontrolo državne centralne vlade, dodeljuje zemljo pod sledečimi pogoji:

Vsak kompleks obsega 100 ha. Zemlja je prikladna za vsakršno obdelovanje, za pridelovanje žita pa posebno v pokrajini Fe v bližini arizonske luke. Vsa parcela ima svojo hišo, vodnjak, hlev, dvorišče, peč za kruh i. t. d.

Društvo daje kolonistom brezobrestna posojila za nabavo orodij, živine, v posebnih slučajih pa tudi za gospodarstvo sploh. Posojilo se vrača polagoma iz kupčka za pridelek dotičnega zemljišča. Končni rok ni natančno določen.

Zemljišče se odplačuje 32 let. Plačati je nabavno ceno, ki znaša okoli 200 pesov (4800 Din) za ha. Vsekako pa je dobro, če razpolaga izseljeniška rodbina ob prihodu v Argentino vsaj s 1000 pesi (24.000 Din).

Potne stroške do Buenos Airesa nosi izseljenec sam, dočim gredo vsi stroški za stanovanje v Buenos Airesu ter prevoz rodbine in priljage do nakazanega bivališča, na račun konsorcija.

Pod kmetsko rodbino se razumejo stariši

ter dva ali več sinov, starih preko 12 let. Vsi sinovi morajo biti zdravi in neporočeni. Eno zemljišče je izključna last ene same osebe ter se ne sme v nobenem slučaju deliti. Vsi priseljenici morajo biti kmetje. Čim večjo rodbino ima priseljenec za delo, tem boljše zanj. Glede obdelovanja zemljišča se ne sklepajo nikake pogodbe. Sklene se samo kupna pogodba. Ko odplača kmet 20% kupne cene, postane lastnik zemljišča.

Kdor se za stvar zanima, dobi lahko informacije pri argentinskem konzulatu v Zagrebu, bodisi pismene, bodisi ustmene. Kdor še nima točnih informacij, naj si ne dela stroškov, da bi kupil na pr. vozni listek za potovanje v Argentino, si preskrbel potni list ali kaj sličnega.

Vse informacije daje argentinski konzulat v Zagrebu popolnoma brezplačno ter se priporoča, da naj se ljudje v nobenem oziru ne obračajo na posredovalce.

ZBORI.

Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje jo Zorko Prelovec, izdaja pa pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. 11. in 12. številka. — Vsebinska: Za našo univerzo. Pesmi Danila Gorinskega in Roksanca. Dr. A. Schwab: Ipaveci in jaz. Naši skladatelji. Pevska društva. Zgodovina pevskega društva. Glasbeni listi. Nove skladbe in izdaje. Koncertina in operna kronika. Razno. Listnica uredništva in uprave. Glasbeni del: Dr. G. Ipavice: Slovo od doma. L. Zenič: En fantič je prišel. E. Adamič: Ura bje. J. Ocvirk: Kralj Matjaž, moški zbori. V. Mirk: Divja rožica. A. Jobst: Polček. C. Pregelj: Da bi jaz znala, kje je moj ljubi. S. Santel: Uspavanka, mešani zbori. — Naročnina na »Zvone« za leto 1928 je ista kot letos, le Din 40.—, naročniki naj jo takoj obnove!

BORZE.

dne 22. decembra 1927.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.545 — 13.575 (18.56), Budimpešta 9.975 — 10.005 (9.99), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 7.993 — 8.023 (8.008), London 0 — 276.9, Newyork 56.58 do 56.78 (56.68), Pariz 223.5 — 0, Praga 167.95 — 168.75 (168.35), Trst 297.5 — 299.5 (298.5).

Zagreb. Amsterdam 22.95 — 23.01, Dunaj 7.998 — 8.018, Berlin 13.5427 — 13.5725, Budimpešta 9.93 — 9.96, Milan 298.34 — 300.34, London 276.48 — 277.28, Newyork 56.52 do 56.72, Pariz 222.7 — 224.7, Praga 167.945 do 168.745, Curih 1094 — 1097, dolar 56.1 do 56.3.

Curih. Beograd 9.12, Berlin 123.00, Newyork 517.116, London 25.25, Pariz 20.355, Milan 27.30, Praga 15.33, Budimpešta 90.50, Bukarešta 3.20, Sofija 3.735, Varšava 58.08, Dunaj 73.05.

Effekti.

Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 134 — 0, Kreditni zavod 160 — 0, Vevče 135 — 0, Stavbna 56 — 0, Šešir 125

— 0, Kranjska industrijska 350 — 0, Ruše 265 — 280.

Ljubljanska blagovna borza. Les: Zaključeni so bili 3 vagoni desk, smreka, jelka 20 mm, 4 m, paralelnih, očeljenih, tco vagon meja po 540. Povpraševanje je za smrekove lhode, nudijo pa se suha bukova drva. Deželni pridelki: zaključkov ni bilo.

Sport.

»Zimski plavalci« na Dunaju so priredili te dni pod vodstvom dr. Fanescha v donavskem rečnem kopalšču javen trening, na kar so se v snegu kopali. Vodna temperatura je znašala malo čez ničlo, zrak je imel — 7°. Vsi, med njimi dve dami, so se počutili izredno dobro. Druga stvar pa je z naraščanjem. Vendar je težko verjeti, da naj ljudje, ki še niso navajeni na mrzlo vodo, sedaj stopijo v ledenomrzlo vodo. Na vsak način je prišel poziv za trening tri mesece prepozno.

Francoška letalca Costes in Le Brix, o katerih poletu čez južni atlantski ocean smo že zadnjič poročali, sta napravila zopet nad vse zanimiv in izredno težak polet. Startala sta v Santiagu v Čile, preletela tam 7000 m visoke Ande ter pristala po 12 in pol urah v bolivijskem mestu La Paz.

1.615.000 gledalcev pri desetih nogometnih tekmah. To je največji rekord v številu gledalcev v Ameriki, kjer je obiskalo najvaž-

nejše tekme takzv. »Western Conference« povprečno 160.000 gledalcev. Na prvem mestu stoji »Michigan«, kojega pet tekem je obiskalo 350.000 ljudi.

Nov svetovni rekord v skoku na daljavo je postavil pri južnoafriških lahkonletskih prvenstvih Aktson z neverjetnim skokom 8 m 15 cm. Prekročil je obstoječi svetovni rekord ameriškega zamorca Hubbarda, ki je skočil 20. septembra 1927 v Cincinnatiju 7.98 m daleč, za celih 17 cm! Vendar pa je treba sprejeti to vest z rezervno, dokler ne pride oficijelno poročilo.

ODGOVOR »JUTRU« Štev. 298.

Mariborski spomenik kralju Petru.

Tekma osnutka tega spomenika je izvršena. Več kiparjev se tekme ni udeležilo, tako tudi jaz ne. Nočem se vmešavati sedaj v to zadevo, pač pa moram pojasniti člančarju glede Prešernega spomenika. On trdi, da imamo dolgo hudo skušnjo s skalo na Prešernovem spomeniku — a jaz pa imam zelo dolgo grdo skušnjo o domišljavih in neveselih kritikastih. Želim le, da je enkrat za vselej konec zastarelemu in zlobnemu zlobdranju. Kakor znano sem Prešernov spomenik osnoval za park, ne pa za trg, ker skala tukaj ne učinkuje dobro, radi pomanjkanja zelenega ozadja, komisija pa lega ni vpoševala.

IVAN ZAJEC, akademski slikar.

Kako se pripravljajo Angleži na božič. Gora pudingov, ki so za Angleže to, kar za nas potice.

Ija Brenburg:

110

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel S. L.)

Ko je Halibjev zaslišal te besede, je sklenil, da mora nemudoma spremeniti podnebnje. Kakor hitro ga kdo smatra za sumljivega, je najboljša, da poveže svoje kovčke. Halibjev se je odpravil v Berlin, kjer je upal, da se bo zamešal med špekulante vseh odtenkov in vrst. Berlin se mu je zdel kot oni hotel, kamor ga je takrat privedla ekornna Chichi. Pa tudi holandski goldinarji so bili že pri koncu. Za novo podjetje je bil preutrujen, edino za igro je bil še sposoben. Pri špekulaciji z dolarji je prijetno vezal s koristnim. Res, da bančni brlogi in mračne menjalnice niso bile prav nič podobne igralnici v San-Remu, vendar je pa Halibjev tudi tukaj vohal hazard. Halibjev je stavlil. Stavlil je na nov govor francoskega ministra — predsednika, ali pa na gladovne upore. Vedno je dobival. Obiskoval je nočne lokale. Seznanil se je s skrivnostmi teles vseh najboljših igralcev iz operete in drame, dokler se jih ni naveličal. Preselil se je k čednostni gospej Lopke, kjer je na noč najemal dostojne meščanke: soproge gimnazijskih učiteljev ali pa tudi profesor-

jev. Nobene nežnosti plavookih Elz, Ern in Em ga pa niso mogle ozdraviti od njegove manije. V Berlinu ni bil nič bolj srečen, ko pa prej v San-Remu. Dokler onemu človeku ne odrežejo glave, toliko časa Halibjev ne more biti srečen. Samo odrezana glava ga bo pomirila. To bo pika v tej zadevi. Umor v ulici Tibonamairy bo postal pozabljen in takrat se bo Halibjev osmelil in začel iskati črnolasko.

Zdaj se pa peča z preprodajanjem dolarjev. Ali si je mogel misliti, da ga v temni predsobi njegovega stanovanja pričakuje Jeanne?

Ta ga je težko pričakovala.

Kako mučno ji je sedeti, ko bi najraje nekam drvela, tekla, delala. Najhujši je v takih trenutkih mir. Jeanne je prisluškovala vsakemu koraku. On? Ne, ni on! Tajnik ji je rekel, da ima dovolj časa. Če se odpeljeta s Halibjevim zvečer, bosta jutri zvečer že v Parizu. Zdaj je že sedem. Kdaj bo prišel? Jeanne je vstrajala, pa spet sedla. Še nikdar ni tako nestrpno čakala; niti Andreja ne.

Nazadnje je pa le zaročil ključ. Jeanne je poskočila. Nekdo je vstopil in prižgal luč. Drug pred drugim sta si stala Jeanne in Halibjev, oba okamenela. Ne eden ne drugi

se ni mogel zganiti ali pa spregovoriti besedice.

Jeanne je hotela na kratko povedati vse, siliti na kolodvor, pa je kar stala, vsa otrpla. Prej ni niti mislila globlje na to, da bo srečala Halibjeva, ravno Halibjeva. Prej je čakala samo na važno pričo, zdaj je pa spet videla samo njegove roke, ki so hipnotizirale, kakor hipnotizira piton plahega kunčka. Te roke so motoville, lovile zrak, skrivale se za hrbit in se stegovala k Jeanne-i. Halibjev sam je bil miren, njegove roke so pa naravnost blaznele. To je pričalo, da je tudi Halibjev strašno razburjen. Kadar je bil tak, mu roke niso bile več pokorne. Sam je to vedel in se je na svoje roke jezil, ni si pa mogel pomagati. Roke so ga vedno izdajale. Zdaj je čutil blazen strah. Oči so mu stikale po kotih, da odkrijejo policijo, s katero ga je prišla Jeanne aretirat. Neichen-son se torej ni izkazal in je vse izgubljeno. Jeanne ve za zapisek in Halibjev je pobegnil in pobegnil neumno, da je še stopnice pustil v nemar in ni bežal na ulico, kjer bi se bil lahko kje izgubil, ampak je pobegnil po hodniku v globino stanovanja v strašnem strahu. Ko je Jeanne videla, da je Halibjev izginil, je prišla k zavesti in se je spomnila, zakaj je čakala. Pustiti ga ne

smel! In je stekla za njim. Halibjev je skočil v kopalnico, ki je pa ni mogel niti zapreti za seboj, ker je bila Jeanne tik za njim. Ko jo je pogledal, je zahropel. Bil je sposoben, da jo napade in zadavi. Smrti itak ne uide. Ta hip se je pa nekaj zgodilo, kar mu je zaustavilo roke. Črnolaska, ki je prišla ponj s policijo, je govorila z njim krotko in ponižno. Njenih besed še ni razumel, začutil pa je, da v njih ni nobene grožnje, ampak prošnja. S silo je premagal svoj strah, da bi ujel smisel njenih besed. Jeanne je pa ponavljala:

— Rotim vas. Takoj se moramo odpeljati. Vlak odhaja ob osmih, dvajset minut . . . Tisto noč ste naju videli na stopnicah. Vi veste, da on ni kriv. Rešite ga!

Halibjev je bil zdaj na jasnem, da je nevarnost mimo in da se mu ni treba ničesar bati. Črnolaska ga prosi in se ji niti ne sanja o zapisku. Kaj pa naprej? Naj bo, kar hoče! V Halibjevu se je hipoma zbudil igralec, ki se je takoj vzravnal in zakričal:

— Kaj hočete od mene? Jaz ne pomnim nobenega hotela. Kdo vam je dovolil, da vdirate v moje stanovanje? Takoj bom pozval policijo.

(Dalje prih.)

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahlevajte ponudbo. — Telefon Štev. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, št. nadst.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavija vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spainih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Koks - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 2056.

Sirite

»Narodni Dnevnik«

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debele tiskane pa Din 1.—.

Išče se

stanovanje, obstoječe in kuhinje ter dveh sob v centru mesta. Plača se dobro. Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje«.

Pozor!

Vsakovrstne ure in zlatnino dobite ceno popravljenno z jamstvom ter v najkrajšem času. — D. Marinko, urar, Ljubljana, Florijanska ul. 81.